

**Звернення депутатів Київської обласної ради VII скликання
до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України щодо реалізації
Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»**

Від імені та в інтересах членів територіальних громад сіл, селищ та міст Київської області депутати Київської обласної ради глибоко занепокоєні питанням набрання в повному обсязі чинності 02 серпня 2017 року Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі - Закон), прийнятим Верховною Радою України 01 липня 2014 року за № 1555-VII.

Закон встановлює правові засади проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції і спрямований на забезпечення захисту та розвитку конкуренції, підвищення прозорості функціонування системи державної допомоги та дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері державної допомоги.

Закonom визначено поняття державної допомоги суб'єктам господарювання як «підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності». Дія закону поширюється на державну допомогу, що може надаватися у таких формах: надання субсидій та грантів; надання дотацій; надання податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов'язкових платежів; списання боргів, включно із заборгованістю за надані державні послуги, списання штрафних санкцій, компенсація збитків суб'єктам господарювання; надання гарантій, кредитів на пільгових умовах; зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування; надання, прямо чи опосередковано, суб'єктам господарювання товарів чи послуг за цінами, вище ринкових: продаж державного майна за цінами, нижче ринкових; збільшення державної частки на умовах, неприйнятих для приватних інвесторів окрім випадків, передбачених частиною 2 статті 3 Закону.

Дія цього Закону розповсюджується як на державні органи виконавчої влади, так і на органи місцевого самоврядування усіх рівнів і зачіпає права територіальних громад в частині свободи прийняття рішень з питань соціально-економічного розвитку територій.

Провівши консультації з представниками Антимонопольного комітету України та його територіального відділення в Київській області щодо особливостей реалізації чинного Закону, учасники Загальних зборів Асоціації органів місцевого самоврядування Київської області за участю представників органів виконавчої влади та громадськості дійшли висновку про неможливість практично забезпечити реалізацію деяких норм Закону, бо їх виконання спричинить:

- затримку реалізації майже всіх державних, обласних та місцевих програм;
- неможливість оперативного надання фінансової підтримки або поповнення статутного капіталу комунальним підприємствам на виконання статутних завдань, спрямованих на забезпечення життєдіяльності громад;
- неможливість прийняття інших рішень відповідно до норм, визначених Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», а саме:
 - 1) надання субсидій та грантів;
 - 2) надання дотацій;
 - 3) надання податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов'язкових платежів;
 - 4) списання боргів, включно із заборгованістю за надані державні послуги, списання штрафних санкцій, компенсація збитків суб'єктам господарювання;
 - 5) надання гарантій, кредитів на пільгових умовах, обслуговування кредитів за пільговими тарифами;
 - 6) зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
 - 7) надання, прямо чи опосередковано, суб'єктам господарювання товарів чи послуг за цінами нижче ринкових або придбання товарів чи послуг суб'єктів господарювання за цінами, вище ринкових;
 - 8) продаж державного майна за цінами, нижче ринкових;
 - 9) збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання або збільшення вартості державної частки на умовах, не прийнятних для приватних інвесторів.

Уповноваженим органом щодо збирання та проведення аналізу інформації про державну допомогу з метою здійснення контролю за дотриманням вимог цього Закону та рішень Уповноваженого органу з питань державної допомоги визначено центральний апарат Антимонопольного комітету України.

На думку членів територіальних громад, їх занепокоїло питання стосовно встановленого Законом двомісячного терміну розгляду Комітетом

повідомлень та заяв від надавачів державної допомоги, що суперечить деяким положенням Конституції України, Бюджетному кодексу України, законам України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про публічну інформацію».

Поряд з цим, норми Закону суперечать державній політиці, спрямованій на децентралізацію, що закріплено в Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України 01 квітня 2014 року № 333-р.

Реалізація Закону відтермінується через відсутність нормативно-правових актів стосовно механізму виконання, передбачених Законом, зокрема, до цього часу не затверджено Кабінетом Міністрів України Перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес, та Порядок повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції. Також, на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України, до повноважень якого віднесено Законом ведення та доступ до Реєстру державної допомоги, відсутні посилання на цей інформаційний ресурс.

Крім того, не визначено чітких критеріїв, за якими ресурси держави чи місцевого самоврядування мають бути віднесені відповідно до цього Закону до державної допомоги. Тобто, для кожної категорії державної допомоги Уряд повинен визначити чіткі умови її функціонування.

Враховуючи вищезазначене, звертаємось до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України з проханням ініціювати терміновий розгляд питання щодо призупинення дії в повному обсязі Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» до прийняття усіх необхідних нормативно-правових актів та встановлення чіткого механізму реалізації зазначеного Закону, а також до внесення змін до чинного Закону щодо скорочення терміну розгляду поданих надавачами державної допомоги матеріалів до 1-3 робочих днів та виключно в електронному вигляді через Реєстр державної допомоги.

**Підтримано
рішенням Київської обласної ради від
25.07.2019 № 590-29-VII**